

Zápis

z jednání Ekonomická komise Odboru lesního hospodářství ČAZV
14. – 15. října 2008, Sokolov – Sokolovská uhelná, a. s.

– přítomni – viz prezenční listina; při prezenci byl přítomným členům předán zápis z jarního zasedání Ekonomické komise OLH ČAZV (EK).

Zasedání EK zahájil a řídil předseda prof. Šišák. V úvodu přivítal zahraniční (Slovensko) a domácí účastníky jednání, seznámil přítomné s programem jednání. Doc. Kupčák přivítal přítomné a sdělil organizační pokyny k průběhu jednání. Představil přítomné zaměstnance Lesů ČR, s. p. (LČR).

Program:

1. Informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV
2. Stav lesnického ekonomického výzkumu
3. Současná ekonomická situace lesního hospodářství
4. Rekultivace pozemků po těžbě uhlí
5. Organizační záležitosti
6. Exkurze (15. října 2008) – problematika lesnických, zemědělských a vodních rekultivací – Sokolovská uhelná, a. s.

Informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV podal prof. Šišák; odbor se nesešel.

Stav lesnického ekonomického výzkumu

Prof. Pulkrab (FLD ČZU) – informoval o stavu lesnického ekonomického výzkumu na Katedře ekonomiky a řízení lesního hospodářství. Pokračuje řešení projektu NAZV – Systém hodnocení společenské sociálně-ekonomické významnosti funkcí lesů včetně kritérií a indikátorů polyfunkčního obhospodařování lesů. Pro LČR je řešen projekt z oblasti hodnocení společensko-ek. významnosti funkcí lesa (významnost rekreační funkce). Pokračuje řešení projektu GAČR – Systémy účetnictví a reportingu udržitelného rozvoje a jejich aplikace na mikroekonomické úrovni. Dále katedra spolupracuje s firmou Ekotoxa na projektu pro LČR, který se týká návrhu systému kompenzací imisních škod. Pro LČR jsou řešeny modely hospodaření podle organizačních jednotek. Katedra získala habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem.

Ing. Dudík (LDF MZLU) – Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky: třetím rokem se řeší výzkumný záměr – problematika obhospodařování lužních lesů, přestavby SM monokultur a její ekonomické dopady, strategie managementu území se zvláštním statutem ochrany, optimalizace procesů zpracování dřeva a kompozitních materiálů na bázi dřeva. Ústav se dále ve spolupráci s PEF MZLU spolupodílí na řešení projektu Ministerstva pro místní rozvoj Řešení disparit mezi mikroregiony. Ve spolupráci s LDF ČZU jde o spoleřešitelství na projektu NAZV Systém hodnocení společenské sociálně-ekonomické významnosti funkcí lesů včetně kritérií a indikátorů polyfunkčního obhospodařování lesů. Dále je řešen projekt NAZV – Metodika speciální finanční analýzy lesních majetků a také dva projekty pro lesnické subjekty.

Ing. Matějček (VÚLHM) – informoval o sociálněekonomickém výzkumu VÚLHM ve Strnadlech. Bilancování hodnoty lesního majetku jako prostředku k lepšímu zjišťování hospodářského výsledku v lesním podniku. Řeší se projekt Legislativa EU a oboustranný informační tok ve vztahu k lesnímu hospodářství ČR; v rámci něho se dokončuje aktualizovaná verze informační příručky „Lesnicko-dřevařský sektor a EU“. Shromažďují se zahraniční poznatky o přístupech vlastníků lesa ke zhodnocování a marketingu lesních nedřevních užitků a rekreačních a environmentálních služeb s cílem vytvořit základní informační materiál pro domácí speciální poradenský servis v oblasti internalizace externalit.

Ing. Polster (FŽP UJEP Ústí nad Labem) – Katedra informatiky a geoinformatiky. Práce na katalogizaci historických map Ústí nad Labem. Řešen projekt pasportizace zeleně města Ústí nad Labem.

Ing. Tutka (LVU Zvolen) – řešeny jsou následující projekty: Výskum, klasifikácia a uplatňovanie funkcií lesa v krajine, Hodnotenie verejnoprospešných funkcií lesných a poľnohospodárskych ekosystémov, Rekonštrukcie nepôvodných lesných spoločenstiev ohrozených zmenou prírodných podmienok, Výskum konkurencieschopnosti a ekonomickej životaschopnosti lesníctva. Dále se pracoviště zabývá zpracováním úkolů, jako je např. Súhrnné ekologické a ekonomické účtovníctvo pre LH, Konceptné úlohy pre MP SR, lesnícku sekciu.

Prof. Hajdúchová (TU Zvolen) – Katedra ekonomiky a riadenia lesného hospodárstva. Informace o výzkumu v oblasti financování lesních podniků. Vyhodnocení ekonomických dopadů výskytu nepravého jádra u buku. Letos se začaly řešit dvě grantové úlohy, pozornost zaměřena na hodnocení výkonnosti lesních podniků (mezinárodní dopady integrace – EU). Spolupráce se Zvolenskou teplárenskou v oblasti využití dřevní štěpky. Práce na projektu APPV, který je zaměřen na lesnickou politiku. V rámci dalšího projektu je řešena problematika zranitelnosti lesa (zranitelnost fyzická, hodnotová), včetně zahrnutí rizika; odhad vlivu hospodaření na vytvářený produkt v LH. Ekonomická analýza živlů v lesnictví.

Současná ekonomická situace lesního hospodářství

Ing. Krejzar (MZe) – schválení NLP II, platí do roku 2013, v budoucnu se předpokládá jeho další aktualizace; proběhlo meziresortní připomínkové řízení, největší problémy na ministerstvu financí (žádalo se osvobození od daně z nemovitostí a daně z převodu nemovitostí), platby za environmentální služby se musí hledat mimo zdroje stát. rozpočtu. Při tvorbě NLP II byl velmi diskutován vztah lesa a zvěře, bude se důkladně využívat ustanovení stávající legislativy, připraví se podklady pro novelizaci předpisů. Do konce listopadu se má připravit realizační program NLP II (co, kdo, za kolik). Přípravuje se obnovení koordinační rady, která připravovala NLP II. Poděkování všem, kdo se účastnili příprav. Text je na

WWW ÚHÚLU. Příprava českého předsednictví v Radě EU: budeme zajišťovat vystupování EU na mezinárodních fórech. Problematika environmentálních plateb. Vymahatelnost práva – na trh EU se bude uvádět pouze legálně vytěžené dřevo. Informace o poskytnutých prostředcích MZe a krajů v roce 2007. Mandatorní výdaje 248,1 mil. Kč, finanční příspěvky 367,6 mil. Kč, služby 58,8 mil. Kč. Informace také o fin. prostředcích poskytnutých ze zdrojů MŽP, MO. Vývoj poskytnutých dotací v letech 2000 – 2007. Prezentace dat, která budou v nové Zelené zprávě (ZZ). Hospodářské výsledky (průměry včetně příspěvků): obecní lesy 1 114 Kč/ha, státní lesy 646 Kč/ha, soukromé lesy průměrně 1 746 Kč/ha.

Ing. Michalčík – se vyjádřil k záležitosti vyjadřování vlastních nákladů na opravy a údržbu lesních cest jak jsou uváděny v ZZ.

Ing. Krejzar – ZZ neposkytuje velký prostor pro komentáře ke zveřejněným datům.

Ing. Kaňok – problém s používáním termínů a jejich věcné náplně (např., co představují vlastní náklady), HV uvádět bez fin. příspěvků (současná situace škodí stát. lesům).

Ing. Jansa (KRNAP) – do vlastních nákladů jsou dle metodiky sběru dat rozpouštěny režie. Je možné podat návrh ke změně metodiky zjišťování dat na ČSÚ, nutno podat do konce listopadu, změna se promítne následující rok.

Prof. Šišák – přestože z uvedených informací vyplývá stagnace ve výši čerpání prostředků do LH, ve skutečnosti, vzhledem k rozdílu kupní síly koruny v letech 2000 a 2007, jde vlastně o pokles.

Ing. Krejzar – absorpční kapacita sektoru je nízká, v rezervním fondu je k dispozici 40 mil. Kč z minulého roku.

Rekultivace pozemků po těžbě uhlí

Technický ředitel Sokolovské uhelné (SU) Ing. Pöpperl představil akciovou společnost. Promítnutí filmové ukázky o předmětu činnosti společnosti. Roční kapacita těžby: 10,5 mil. tun uhlí. Výrobce také certifikovaného kameniva pro stavební účely. Provozuje paroplynovou elektrárnu. Provádí rekultivace pozemků po těžbě uhlí – představení prezentace. Společnost má dva činné lomy (lom Jiří a Družba), jejich provoz se předpokládá do roku 2025, resp. 2035. První zmínka o rekultivacích v oblasti Pochlovic a Lítova je z roku 1910. V letech 1960 – 2007 bylo rekultivováno 3 106 ha. V roce 2007 je rozpracováno 2 668 ha rekultivací. Budoucí předpokládané rekultivace na ploše 3 520 ha. Celkem tedy 9 260 ha rekultivací. Lesnické rekultivace probíhají bez použití ornice, po 10 letech realizována první prořezávka.

Zemědělské rekultivace celkem cca 1 500 ha (provedeno, rozpracováno, předpoklad). Používá se ornice (30 – 40 cm). Pěstování obilnin a píce, pastva dobytka. Biologický cyklus 4 – 6 let. Hydrické rekultivace celkem 1 927 ha. Předpokládá se napouštění lomu Medard-Libík v letech 2010 – 2013 vodou z řeky Ohře. V případě lomu Jiří a Družba se předpokládá napouštění, v rámci hydrické rekultivace, v letech 2040 – 2050.

Prof. Šišák – poděkoval za vystoupení a dotázal se na ekonomickou náročnost rekultivací.

Ing. Pöpperl (SU) – rekultivace jsou financovány z rezervy na provádění rekultivací. Od roku 1993 je zákonná povinnost pro těžáře tuto rezervu tvořit. Obora, parkoviště, budovy se nefinancují z rezervy, ale už z investičních prostředků. Nejdražší jsou hydrické rekultivace v případě, že se tvoří malé vodní plochy. U velkých vodních ploch je levnější než zemědělské a lesnické rekultivace. Zemědělské a lesnické rekultivace stojí zhruba stejně, nejdražší je technická část (přesuny hmot), biologická část je méně náročná. Náklady 800 – 1 200 tis. Kč na ha. Společnost má útvary zajišťující hospodaření na pozemcích společnosti před těžbou, realizuje rekultivace, a potom hospodaří na pozem. po těžbě uhlí.

Ing. Kaňok – jsou rezervy započteny do ceny uhlí? Platí SU úhradu za využití přírodního zdroje, a kolik? Co znamená v názvu společnosti „právní nástupce“?

Ing. Pöpperl – SU, a.s. vznikla spojením 3 státních podniků. V r. 2004 proběhla manažerská privatizace stát. akciového podílu, od té doby se používá „právní nástupce“.

Rezerva je cca 10 Kč na tunu. Státu se odvádí několik poplatků (především zábor zemědělské a lesní půdy, úhrady z dobývacího prostoru a úhrady z vytěženého nerostu).

Ing. Krejzar – jaké jsou základní údaje o lesních porostech ve vazbě na produkční schopnost těchto porostů? Jaké jsou atributy certifikace těžby lomového kamene?

Ing. Pöpperl – moc údajů o porostech nemá nyní k dispozici. Rekultivované pozemky se většinou předávají jiným vlastníkům (např. Městské lesy Loket). Bonitní třída je 2. Rekultivované plochy (půdy na těchto plochách) jsou bohaté na hořčík a vápník.

Ing. Jansa (KRNAP) – uvažovali jste o využití dotací z operačních programů?

Ing. Pöpperl – nepředpokládáme využití finančních prostředků z OP.

Prof. Šišák – nebude problém s kvalitou vody z Ohře při hydrických rekultivacích?

Ing. Pöpperl – voda z Ohře není špatná, hydrická rekultivace (jezero) bude neprůtočná, díky hloubce bude možný samočisticí proces. Problémem může být výskyt sinic v nádrži Skalka na Ohři – dá se upravit režimem napouštění (podle roční doby).

Ing. Dimitrovský (SU) – zeminy z výsypek mají nedostatek fosforu, to ale nemá vliv na kvalitu les. porostu.

Doc. Kupčák (LDF MZLU) – organizační záležitosti, informace k tématu příští komise (bude upřesněno v pozvánkách), organizační záležitosti ke konání zítřejší exkurze, plánované navštívené objekty.

Při exkurzi 15. října 2008 se účastníci EK seznámili s provozní problematikou lesnických, zemědělských a hydrických rekultivací na území kde těží uhlí SU. Návštěva lomu Družba a Jiří, bažantnice, rekultivačního arboreta, koupaliště Michal. Zajímavostí jsou zdejší cyprisové jílky (patří do tercierní sedimentace; název je odvozen od hojného výskytu vodního korýše skořepatce *Cypris angusta*), ze kterých je tvořena většina zdejších výsypek.

Zapsal: Ing. Roman Dudík, Ph.D.